

Aan STASDEF
Van PDGB
Afgestemd met DCO, CDS, HDFC en DJZ
In afschrift aan MINDEF

TER BESLISSING

Datum
27 juni 2023

Onze referentie
<BS2023015681>

Opgesteld door

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]@mindef.
nl

Aantal bijlagen
1

Nota

Rapportage natuur op defensie terreinen 2023

Aanleiding

In uw Kamerbrief van 21 oktober 2022 'Natuurgebieden Defensie en biodiversiteit' (BS2022020870) heeft u een nieuwe rapportage aangekondigd over de stand van zaken van het natuurbeheer bij Defensie. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) heeft de rapportage afgerond en deze kan voor het zomerreces aan de Tweede Kamer worden aangeboden. De rapportage wordt mede door het ministerie voor Natuur en Stikstof aangeboden.

De Kamerbrief en de rapportage zijn als bijlage bijgesloten.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van bijgevoegde rapportage en het aanbieden hiervan aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

De rapportage geeft een goed en zeer gedetailleerd beeld van de natuurwaarden op de oefenterreinen. Inhoudelijk ben ik namens het Directoraat-Generaal Beleid (DGB) akkoord met de rapportage.

De militaire oefenterreinen van Defensie zijn uniek in Nederland vanwege de omvang, het gebruik en het gevoerde terrein- en natuurbeheer. Mede door de relatieve rust op de terreinen herbergen ze waardevolle natuurwaarden. Ondanks alle inspanningen wordt desalniettemin een gestage afname van de biodiversiteit op de terreinen geconstateerd, met name veroorzaakt door klimaatverandering en de nationale stikstofproblematiek. Oplossingen kunnen hiervoor o.a. worden gezocht in het vergroten, verbinden en aankopen van terreinen en het aanleggen van bufferzones waardoor robuustere gebieden worden gecreëerd. De door het RVB genoemde aanbevelingen worden meegenomen in de uitwerking van het Defensie natuurbeleid 2024 – 2030, dat uiterlijk in kwartaal 1 van 2024 – in samenwerking met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit - wordt gepubliceerd.

Toelichting

Financiële overwegingen

Defensie Ondersteuningscommando/Defensie Vastgoed Management (DOSCO/DVM) heeft de opdracht van de rapportage kunnen inpassen in het instandhoudingsbudget/Expertise en Advies. Aan de rapportage zijn daarom voor nu geen financiële consequenties verbonden. Het uitvoeren van de aanbevelingen in het Defensie natuurbeleid 2024-2030 heeft mogelijk wel financiële consequenties.

Juridische overwegingen

Er zijn geen juridische overwegingen.

Communicatie

Dco voorziet externe communicatie.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

De actualisatie van het overzicht van de natuurwaarde op de defensierreinen heeft niet direct consequenties voor de uitvoering, echter de acties die zullen voortvloeien uit het in ontwikkeling zijnde natuurbeleid voor defensierreinen zullen dit mogelijk wel hebben. Hier hebben DVM/Afdeling Fysieke Leefomgeving (AFL) en DGB contact over.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

